

1. Babičina smrt

Ustanovitelj Opus Dei –
življenjepis sv. Jožefmarija
Escrivája.

18. Apr. 2020

[↗ Nazaj na kazalo](#)

Ustanovitelja, ki je ohranjal vever pogled na težave, niso na poti ustanavljanja premotile niti ovire niti trenja. Verjel je, da jih bosta razrešila Bog in čas, če bo sam s svoje strani dodal potrební trud. Znal je čakati, sicer pa – ali ni imelo Delo pred seboj celih stoletij? Poleg te

zaupljive vdanosti v božjo previdnost je bila v njegovi naravi tudi živa gonilna sila bliskovitih odzivov. Takšna nujnost je v njem poganjala zaradi prevzetosti od božje ljubezni in zahtevne odgovornosti, s katero je dnevno živel svoje poslanstvo. A gledano tako ali drugače, doseganje sozvočja med tako raznolikimi dejavniki v njegovi osebnosti vsekakor ni nekaj, kar bi bilo lahko razložiti.

Vse od zgodnjih let je Jožefmarija deloval med duhovniki in mladimi študenti, med delavci, rokodelci in umetniki, ***obenem pa nenehno čutil potrebo po iskanju duš med ženskami.***^[1] In minilo je veliko časa, preden so prišli prvi poklici. Ko je torej 14. februarja 1932 v *Katarinah* zabeležil ***tisti srečni dogodek***, prvo prošnjo za sprejem v zgodovini ženske veje Dela, se je zavedel, da sta minili ravno dve leti, odkar mu je Gospod naročil, naj vrši svoje delo

tudi med ženskami. Tako se je naglo, a brez pre nagljenosti razvijal ta apostolat.

Kot že rečeno, je Jožefmarija duhovno vodenje tistih žensk zaupal nekaterim duhovnikom, ki so se zbirali ob njem, vendar ti niso nikdar doumeli duha izročitve Bogu sredi sveta. Po sili razmer – tri leta osame med državljansko vojno – je v njihovih dušah prišlo do korenite spremembe glede usmeritve notranjega življenja. V tistem vihravem obdobju je bilo izobraževanje, ki so ga prejemale od ustanovitelja, prekinjeno in nadomeščeno s praznino duhovnosti, zelo oddaljene od svetnega značaja, ki je značilen za Delo. V resnici je bilo ta polom, kot namiguje ustanovitelj, treba pripisati duhovnikom, zadolženim za oskrbo tistih ženskih poklicev, o katerih pravi: ***Leta 1939 sem jih moral odsloviti***^[2] zaradi dobrobiti Dela in

njihovih lastnih družin. Bil je, če smo natančni, 28. april, ko je eni izmed njih, Ramoni Sánchez, sporočil svoj **načrt, da neizprosno odslovi vsa dekleta** in da morajo **najti drugo pot, redovniško ali v zakonu**, ter ji naročil, naj v njegovem imenu to pove ostalim.^[3] Pozneje, ko so Delo že zapustile, je nekaterim, ki so to želele, pomagal vstopiti v redovne skupnosti. Tako se je Jožefmarija odločil začeti na novo.

Posledica te prenove je bila, da je eden izmed obeh tokov Opus Dei, ženski del, ostal prazen. Bila pa je ena izjema: Lola Fisac. Lola je za sprejem zaprosila maja 1937, ko se je ustanovitelj skrival v poslaništvu Hondurasa. Ko je prišel ven iz svojega zatočišča z »imenitnim« imenovanjem kot generalni intendant tistega konzulata, je Jožefmarija resno nameraval odpotovati v manško vasico Daimiel, kjer je prebivala Lola. Želel ji je

prinesti Najsvetejše, da bi lahko prejela obhajilo ona in njen brat, ki se je skrival v isti hiši. Vendar so ga dogodki prehiteli in tistega potovanja ni mogel opraviti do konca vojne.

Dve leti pozneje je svojo željo uresničil. Oče se je 18. aprila 1939 odpravil v Daimiel in prenočil pri Fisacovih, kjer so mu po najboljših močeh pripravili spalnico v dnevni sobi ter kabinet za delo in sprejemanje obiskov. Glede maševanja je bila težava, saj so bile vse cerkve v vasi zaprte za bogoslužje. Med vojno so bile izropane ali oskrunjene. Samo enemu duhovniku je uspelo pobegniti pred pobijanjem klerikov in redovnikov. Ta duhovnik je pri sebi doma hranil komplet mašnih oblačil in prenosni oltar. Tam je Jožefmarija naslednji dan po svojem prihodu daroval mašo po namenu družine Fisac.

Lola je imela 20. aprila z ustanoviteljem daljši pogovor. Potem ko mu je do potankosti razgrnila svoje življenje, je oče ob pisalni mizi vzel v roke nalivno pero in kos papirja ter ji začel orisovati načrt duhovnega življenja. Na vrhu lističa je zabeležil vzklik: **Sancta Maria, Spes nostra, Ancilla Domini, ora pro nobis!** [Sveta Marija, naše upanje, dekla Gospodova, prosi za nas!] In na prvem mestu je o premišljevalni molitvi zapisal: pol ure, ***ob vnaprej določeni uri, zjutraj***. Nato je nadaljeval z božjo navzočnostjo in vsak dan v tednu posvetil neki pobožnosti. Nadalje: duhovno branje knjige *Povest duše svete Male Terezije*. Dodal je še rožni venec in dnevna spraševanja vesti: splošno spraševanje o obveznostih do Boga in bližnjega ter posebno spraševanje, ki naj bi pripomoglo h globljemu življenju v božji navzočnosti in k vestnemu dokončanju začetega dela. Slednjič:

stalno opravljanje duhovnih obhajil ter dejanj ljubezni in zadoščevanja.

Ta pisna navodila je Jožefmarija sklenil s kratkim predlogom: **Žívi občestvo svetnikov**, in z nasvetom: naj mu piše v Madrid vsak teden ali vsakih deset dni.^[4] V tistem letu 1939 je šla Lola večkrat v Madrid. Prvič je bilo 22. maja, ko je prebila nekaj dni pri sorodnicah, ki so stanovale na Ulici sv. Elizabete, ravno nasproti Zavoda. V tistih dneh je ponovno govorila z Jožefmarijem in se pri njem spovedala ter se navezala na Carmen in na gospo Dolores.

Bilo pa je razumljivo pričakovati, da se bodo pojavile prve težave, ko bo osamljena v svoji vasi:

Jezus naj te obvaruje, ji je pisal Jožefmarija.

Bodi mirna, dobro ti gre.

Gospod vselej gradi na tem, kar ni nič! Vsako orodje mu je potrebno: od tesarjeve žage do kirurgovih klešč. Saj je vseeno! Milost je v tem, da se pustiš uporabiti.

Hlad ali gorečnost: ključno je, da volja hoče. Zate sta – morata biti – gorečnost in hlad nekaj postranskega.

Blagoslavljam te,

Mariano.[5]

Ko se je v drugi polovici septembra vrnila v Madrid, Jožefmarija ni več živel pri Sv. Elizabeti, ampak je že stanoval v Študentskem domu Jenner. Tedaj sta Lolo prevzela veselje in mir v duši, ko je videla nekaj, kar je delovalo, ko se je končno dotaknila nečesa otipljivega, stvarnosti, ki ni bila stkana zgolj iz neoprijemljivih obljub.

Ko je prišla v Madrid tretjič, malo pred božičem 1939, se je nastanila pri gospe Dolores v stanovanju na Ulici Jenner. Bili so to prijetni in nepozabni dnevi, ko ni bilo drugih skrbi, marveč le direndaj po hiši, prizadevnost pri gospodinjskih opravilih in babičina družba.

Na sveti večer so stanovalci v zgornjem nadstropju delali jaslice in od časa do časa prihajali dol k babici, ko so kaj potrebovali. Gospa Dolores jim je ob spominu na stare čase, ko je njen mož postavljaj jaslice skupaj z otroki, ponavljala besede, ki jih je njen sin pozneje povzel v *Poti*: ***Še nikoli se mi nisi zdel bolj možat kot zdaj, ko si podoben otroku.***^[6]

Takrat je Lola srečala Amparo Rodríguez Casado, še eno mladenko, ki je prav tako pripadala Opus Dei in je izhajala iz skupine deklet, ki jim je Jožefmarija nudil duhovno oskrbo v Burgosu. Nekega dne je ustanovitelj

tema dvema svojima hčerama razodel apostolsko obzorje Dela, se pravi obzorje, ki ga je nosil v mislih. Opisal jima ga je zelo okvirno in pojasnil, da ni šlo za gradove v oblakih, temveč za nekaj trdnega in stvarnega. To je naslikal tako živo in navdušeno, pravi Lola, da »se nama je zdelo čudovito in osupljivo. Malo me je tudi prestrašilo.«^[7]

(Leta 1939 so v *Katarinah* strašne eno-, dvo- in celo trimesečne praznine med posameznimi zabeležkami. Ti samotni zapiski med tako zajetnimi presledki v bralcu vzbujajo spoštovanje, saj nedvomno gre za pomembne mejnike. Tako se neki zapis ob koncu leta 1939 glasi: ***Moja skrb so one. No, moja prva skrb sem jaz sam.***)^[8]

Tisto leto 1940 se je Loli strašno vleklo. Ko se je iz Madrida vrnila v svoj kraj polna gorečih želja, vendar nekoliko zaskrbljena zaradi

zahtevnega obzorja, ki ga je zaslutila ob duhovniku, jo je sredi prisilnega brezdelja prevzela dražeča nestrpnost, da bi se končno že lotila apostolskih nalog. Njeno neučakanost je v pismih skušal ublažiti ustanovitelj:

Jezus te obvaruj!

Ta nepotrpežljivost v zvezi z delom je Bogu prijetna, če ti le ne odvzame miru. Prizadevaj si, da bi ti bila v spodbudo za iskanje Gospodove navzočnosti v vsem; in tako boš zagotovo pripomogla, da bo pričakovani trenutek nastopil prej.

Zedini se z očetovimi nameni. Ne pozabi na ogromno vrednost občestva svetnikov: na ta način ne boš nikoli mogla reči, da si sama, saj te bodo spremljale tvoje sestre in vsa družina.^[9]

Oče ni hotel dopustiti, da v tej duši ugasne božansko navdušenje. Tako je

s previdnim menjavanjem oddiha in spodbude vzdrževal tisti plamen upanja. Tri mesece pozneje, na obletnico ustanovitve ženske sekcije, ji znova pravi:

Naj se zgodi karkoli, ne izgublaj mi miru. Pomembno je, da ohraniš mirne živce.^[10]

Čez mesec dni:

Bodi mirna, mirna, v veselju in miru. To je pravo geslo.^[11]

(Duhovnik je imel poleg velike potrpežljivosti tudi kvišku usmerjen pogled in je čakal, da ga Gospod reši iz stisk, kot je zabeleženo v njegovih *Zapiskih*:

Sreda, 8. maj 1940. Minilo je nekaj mesecev brez pisanja katarin. Nič čudnega, saj je moje življenje nenehno dirjanje, ki ne dopušča časa za nič. [...]

Moja velika skrb je ženska veja Dela.)

[12]

Naenkrat pa se zgodi težko pričakovani preobrat. Oče 10. maja piše Loli in ji naznani prihod novih članic v Delo: ***Kot ti bo povedala tudi Amparito, je družina narasla. Zaenkrat ti še ne morem reči, kdaj – prav kmalu! – bo na razpolago hišica ...***[13] Dne 21. junija 1940 pa prosto zapiše: ***Ženska veja – laus Deo! – napreduje***[14] (s počasnim in truda polnim korakom, kot je videti, kakor bi Gospod hotel preizkusiti ustanoviteljevo vero in vztrajnost). Na otvoritev težko pričakovane »hišice« je bilo treba čakati do jeseni. Šlo je za majhno stanovanje, najeto na Ulici Castelló. Dekleta, ki so tja zahajale, so ga opremile z nekaj kosi pohištva, ki so ga pridobile od svojih staršev. Jožefmarija se je nemudoma lotil izobraževanja te mlade skupine. Kar pa ni dolgo trajalo: le do 6. decembra, saj, kot pripoveduje Lola

Fisac, »je bilo treba stanovanje kmalu zapustiti, ker je očetova in naša mladost v soseski zbujala radovednost«. ^[15] Glede tega je bil namreč duhovnik nepopustljiv.

Razlog za izselitev iz stanovanja, pravi Lola, so bile morebitne govorice v sosesčini. In po besedah očeta, ki je to izvedel od gospe Dolores, so dekleta svetega Rafaela »v stanovanju, ki so ga imele, namesto da bi govorile o apostolatu, govorile o fantih«. ^[16] Vsaj nekatere. To pa je bila že druga zgodba.

Najhujše pri vsem skupaj – in tega Lola ni vedela – pa je bilo, da je ploha govoric trajala že od prej in da sta bila duhovnik in njegovo Delo izpostavljena temu, da ju zajame nalive, ki še ni ponehal; nalive šušljanja in obrekovanja, ki je jeseni 1940 ciljal na ustanoviteljevo dobro ime in pretil z nevihto. Téme smo se zgolj dotaknili, a vzemimo brez

pretiranega pisarjenja kar naslednjo katarino, ki nam naslika vzdušje tistega obdobja:

Dne 16. septembra 1940: Včeraj zjutraj sem bil pri generalnem vikarju, da bi ga seznanil s temi stiskami. Casimiro me je bodril in mi dejal: »Prišlo bo še več, morda tudi v zvezi s šesto [zapovedjo]. Vendar ne skrbi. O sv. Ignaciju so med tisoč klevetami in ob nasprotovanju prelatov ter učenih mož, ki so bili proti Družbi, celo trdili, da je s slabimi nameni privabljal ženskice iz njihovih domov. Glede na tvoje duhovniške dejavnosti se ne bi čudil, če bi te nekega dne videl v zaporu. Vse je zelo dober znak.«^[17]

Brez odlašanja so tako pohištvo kot srečanja prenesli iz stanovanja Castelló v eno izmed sob v hiši na Ulici Diego de León 14. V tej stavbi so bila potrebna gradbena dela. Razen družine gospe Dolores, ki je zapustila

Jenner skupaj z Jožefmarijem in Álvaroom del Portillem, je bilo v tej zgradbi, mrzli in nepriljudni v letu 1940/1941, le malo stanovalcev, saj kurjave niso prižigali. Ob popoldnevih so se ženske v popolni ločenosti ponavadi zbirale v pritlični sobi, da bi tam šivale in izdelovale prte za nove kapele. Oče se jim je občasno pridružil in jim govoril o strokovnem delu, s katerim so se ukvarjale, ali jim razlagal duha Dela. V tej izbi so **štiri razposajenke in ubog duhovnik**, kot jim je pravil Jožefmarija, polagali temelje poti, da bi bila za tiste, ki bodo prišle pozneje, že utrjena.^[18]

Od 10. decembra dalje je zanje pogosto vodil meditacijo, da bi to skupino deklet pripravil na njihovo prihodnjo vključitev v Delo. A zgodilo se mu je nekaj podobnega, kot se mu je dogajalo pred vojno z nekaterimi študenti, in sicer, da so

brez vnaprejšnjega obvestila
izginjale kakor začarane.

Gospa Dolores in Carmen sta precej
pogosto prisostvovali delovnemu
klepetu med dekleti,^[19] še posebej
babica, ki je znala poslušati in je
redkokdaj posegala v besedo.^[20]

Živela je v prvem nadstropju, v sobi,
kjer je imela stavba posnet vogal in je
gledala na križišče ulic Diego de León
in Lagasca. Soba je premogla
obsežen zastekljen razgledni prostor
in mizico z žerjavnico, ob kateri je
vselej šivala, pletla ali brala. Nikdar
ni bila brez dela. Takšno so jo
poznale prve ženske v Delu, ki so v
tridesetih letih zahajale k Sv.
Elizabeti. Takšna se je vtisnila v
spomin Ramoni Sánchez, eni izmed
prvih, ki je po Jožefmarijevem
nasvetu leta 1940 postala redovnica
usmiljenka: »Velika žena, vedno
nasmejana in prisrčna, ki se je cele
dneve posvečala krpanju

brezštevilnih in precej starih oblačil za fante, ki so pomagali očetu.«^[21] To so bili časi Študentskega doma Jenner, ko je gospa Dolores še vedno vztrajala v svojem ponižnem služenju.

Ob redkih priložnostih je Jožefmarija povabil kakšnega prijatelja ali znanca na kosilo v stanovanje na Ulici Jenner. Pozneje je v jedilnici na Ulici Diego de León pogosteje obedovalo nemalo cerkvenih dostojanstvenikov in drugih izbranih gostov.^[22] Ob takšnih prilikah je prvo mesto pri mizi kot gostiteljici pripadlo babici in njeno živčnost spričo pohvalnih besed škofov ali uglednih povablencev je izdajala rdečica na njenem obrazu. Njena polt je bila zelo bela in lasje povsem srebrni, zato je njeno sladko nelagodje še toliko bolj izstopalo. »Danes pridejo gostje,« je vnaprej dejala Loli Fisac. »Najbolj se bojim,

da bom zardela, kakor bi imela
petnajst let.«^[23]

Zaradi Jožefmarijevih pogostih
potovanj in pridiganja zunaj Madrida
ter zaradi njegovih številnih
obveznosti v prestolnici se je
dogajalo, da je večkrat minil cel
teden, ne da bi gospa Dolores videla
svojega sina, čeprav sta živela pod
isto streho. O svoji tegobi je tiho
potožila Loli Fisac: »Danes nisem
videla svojega sina, še vedno ga
nisem videla. Toliko dela ima ... Nič.
Ni prišel.«^[24] Včasih je bilo tako bolje,
kajti v tistem obdobju, pozimi in
spomladi 1941, je bil Jožefmarija
deležen zares hudih udarcev. Ko je
babica izvedela za vse tisto
obrekovanje in sumničenje, je trpela
in molila ter sina sočutno pozdravila:
»Sin moj, saj nimaš niti enega
mirnega dneva.«^[25] Vsaj to veselje je
imela babica, da je že zelo proti
koncu svojega življenja dočakala

dan, ko je Delo uradno odobril
madridski škof.

Bila je zdrava, delovna in odporna
žena. Le redkokdaj je bolna ležala v
postelji. Ni poznala drugih nadlog
razen revme, vendar so ji moči
znatno upadle zaradi bridkosti v času
vojne.^[26] Iz hiše ni veliko hodila. Šla
je zgolj k maši in v kakšno
prodajalno. Izjemoma so jo nekega
spomladanskega dne, okrog 12.
aprila, njeni vnuki peljali na izlet na
El Escorial. Naslednji dan jo je hudo
bolela glava in ugotovljeno je bilo
lažje vnetje bronhijev. Potem je imela
visoko vročino in bolezen je tekla
svojo običajno pot. Zdravnika, ki sta
zanjo skrbela, Juan Jiménez Vargas in
njegov kolega, pri vsem tem za
pacientko nista bila pretirano v
skrbah.^[27]

Tisti čas je škof apostolski upravitelj
v Léridi, msgr. Manuel Moll, povabil
Jožefmarija, naj vodi duhovne vaje

za duhovnike tiste škofije.^[28] Ker se je bližal dan njegovega odhoda, se je z zdravnikoma posvetoval o materinem zdravstvenem stanju. Pomirila sta ga. Razvoj bolezni je kazal na izboljšanje. Tako se je 20. aprila duhovnik poslovil od svoje matere s prošnjo, naj svoje bolečine izroči za delo, ki ga bo vršil na tistih duhovnih vajah. Ko je njen sin stopil iz sobe, je gospe Dolores na postelji ušel polglasen vzdih: »Ah, ta sin!«^[29] – kakor da bi vnaprej slutila globino žrtve, ki jo je čakala.

Čeprav je Álvaro očetu po telefonu sporočil v Zaragozo, da gre njegovi materi še vedno na bolje, je Jožefmarija v srcu hranil medlo bojazen o žrtvi, ki je čakala tudi njega. Kakor hitro je prispel v léridsko semenišče, se je obrnil k tabernaklju s to molitvijo: ***Gospod, poskrbi za mojo mater, saj jaz skrbim za tvoje duhovnike.***^[30] Nato je odšel v svojo sobo in še vedno

navdan s slutnjo bridkosti pisal
madridskemu generalnemu vikarju:

Pravkar sem prišel v Lérido in vest
me peče, ker ti nisem povedal, da
sem šel vodit duhovne vaje za
duhovnike. Fizično ni bilo mogoče,
da bi se srečal s tabo. Govoril sem
samo z Lahiguero.

V Madridu sem pustil svojo bolno
mater. Prôsi Gospoda, naj mi je, če je
taka njegova Volja, še ne vzame: zdi
se mi, da jo On in jaz potrebujeva na
zemlji.^[31]

Štiriindvajset ur zatem se je babičino
stanje poslabšalo in vsi simptomi so
kazali na travmatično pljučnico.
Podelili so ji poslednje zakramente in
22. aprila zjutraj je vstopila v
počasno in blago agonijo. »Še tisto
jutro pred njeno smrtjo,«
pripoveduje Santiago Escrivá de
Balaguer, »sem prišel v njeno sobo,
da bi se poslovil, in se odpravil na
univerzo tako kot vsak dan.«^[32]

Babica je bila v smrtnem boju, medtem ko je Jožefmarija za duhovnike v léridskem semenišču pripravljaj nagovor, v katerem naj bi se dotaknil vloge, ki jo duhovnikova mati vrši v življenju svojega sina, kot on sam poroča:

Sredi duhovnih vaj, opoldne, sem imel zanje nagovor: govoril sem o nadnaravnem delu, o brezprimerni nalogi, ki pripada materi ob njenem sinu duhovniku. Končal sem in hotel za trenutek ostati zbran v kapeli.

Skoraj v istem hipu je s spremenjenim obrazom prišel škof apostolski upravitelj, ki je prav tako opravljal duhovne vaje, in mi rekel: Gospod Álvaro vas kliče po telefonu. »Oče, babica je umrla,« sem slišal reči Álvaro.

Vrnil sem se v kapelo brez ene same solze. Takoj sem razumel, da je Gospod, moj Bog, storil, kar je bilo najprimernejše. In jokal sem, kakor

joka otrok. Bil sem sam z Njim ter glasno molil tisti dolgi molitveni vzклик, ki vam ga tako pogosto priporočam: Fiat, adimpleatur, laudetur ... iustissima atque amabilissima voluntas Dei super omnia. Amen. Amen. Odtlej sem vedno verjel, da je Gospod od mene hotel tisto žrtev kot zunanji dokaz moje ljubezni do škofijskih duhovnikov in da moja mati še naprej na prav poseben način posreduje za to delo.^[33]

Guverner Léríde, Juan Antonio Cremades, znanec iz zaragoških časov, mu je dal na razpolago avtomobil, vendar so zaradi vrste zapletov prispeli v Madrid šele ob štirih zjutraj. Jožefmarija je stopil v kapelo centra Diego de León, kjer so bedeli ob posmrtnih ostankih gospe Dolores. Potem ko se je umirjeno in zadržano razjokal ob truplu svoje matere, je prosil Álvaro, naj mu pomaga zmoliti *Te Deum*.^[34]

Šel je ven iz kapele in z nekaterimi nadrobnostmi so mu poročali, kako je babica umrla, medtem ko je potihoma sinovsko ugovarjal Gospodu: ***Bog moj, Bog moj, kaj si storil? Jemlješ mi vse, vse mi vzameš. Jaz sem mislil, da mojo mater zelo potrebujejo te moje hčere, pa si me pustil brez vsega, brez vsega!***^[35] Nato so pripravili vse potrebno za mašo *corpore insepulto*. Tej maši so sledile še druge, ki so jih darovali prijatelji duhovniki. Popoldne je bil pogreb. Na čelu pogrebnega sprevoda sta ob Jožefmariju bila njegov brat Santiago in pater José López Ortiz. Gospa Dolores je bila pokopana na madridskem pokopališču La Almudena.^[36] —

Ustanovitelj se je utrdil v nadnaravnem prepričanju, da je bila smrt njegove matere povezana z delom za duhovnike, kar je razvidno v pismih iz tistih dni:

Iz vsega srca sem vam hvaležen za vaše ljubeznivo sožalje ob smrti moje matere (n. p. v s.). To je bil zame hud udarec, obenem pa vir globoke tolažbe; kajti vedno mi je z ljubeznijo pomagala pri mojem duhovniškem delu in gotovo je od Boga, našega Gospoda, že prejela svoje plačilo.^[37]

V njegovem življenju se je ponovno uresničilo to, da mu je Bog dal hoditi korak pred njegovimi otroki. Ni mogel biti zraven, ko je umrl gospod José,^[38] in prav tako ne sedaj, ko je izgubil svojo mater. Čim bolj je premišljeval o teh dveh dogodkih, tem jasneje je videl poduk, da mora tudi v tej nenavezanosti dajati zgled. Namreč kaj kmalu se bo zgodilo, da številni njegovi otroci, razkropljeni po daljnih deželah zaradi širjenja Dela, ne bodo mogli biti navzoči, ko bodo umirali njihovi starši.

Dva dni po pogrebu, pripoveduje José Luis Múzquiz, je v kapeli, kjer so

bedeli ob pokojnici, vodil meditacijo. Medtem ko je pogledoval proti tabernaklju, kot je bila njegova navada, je v polnosti sprejemajoč božjo voljo molil:

Gospod, vesel sem, da si mi izkazal to zaupnost, kajti kljub prizadevanju, da bi bili moji otroci ob svojih starših ob njihovi smrtni uri, to ne bo vedno mogoče zaradi potreb apostolata. In hotel si, Gospod, da tudi v tem pogledu utiram pot.^[39]

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

^[1] — *Zapiski*, št. 1872, 14. 6. 1948.

^[2] — *Zapiski*, št. 381, 8. 11. 1931.

Navedeni stavek je očitno poznejša zabeležka, ki jo je dodal sam ustanovitelj, ko se je vrnil k tej točki;

prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 590, 591.

[3] *Zapiski*, št. 1596; prim. Felisa Alcolea Millana, RHF, T-05827, str. 6; sestra Ramona Sánchez-Elvira, RHF. T-05828; in José López Ortiz, *Sum.* 5289.

[4] RHF, AVF-0057, 20. 4. 1939; in María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956, str. 1–2.

[5] Pismo iz Madrida Maríi Dolores Fisac Serna, EF-390619-1.

[6] *Pot*, št. 557; in María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956, str. 4.

[7] *Prav tam*, str. 4.

[8] *Zapiski*, št. 1607, 25. 11. 1939.

[9] Pismo iz Madrida Maríi Dolores Fisac Serna, EF-400122-3.

[10] Pismo iz Madrida Maríi Dolores Fisac Serna, EF-400214-1.

[11] Pismo iz Madrida Maríi Dolores Fisac Serna, EF-400306-1. Čez en teden jo Jožefmarija spodbuja v upanju na možnost dejavnega življenja: ***Upam, da bo Gospod kmalu stvari uredil tako, da boš lahko delala, kakor želiš*** (Pismo iz Madrida, EF-400314-1).

[12] *Zapiski*, št. 1610.

[13] Pismo iz Madrida Maríi Dolores Fisac Serna, EF-400510-1.

[14] *Zapiski*, št. 1612.

[15] María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956, str. 6; prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 597.

[16] Prim. José Luis Múzquiz de Miguel, RHF, T-04678/1, str. 106.

[17] *Zapiski*, št. 1624. Casimiro Morcillo je duhovnik, na katerega je Jožefmarija naletel nekega jutra 1929 v Madridu in ga prosil, naj moli za

neki osebni namen; med državljansko vojno je prebival v Burgosu. Gospod Leopoldo se je takrat posvečal reorganizaciji madridske škofije ter se pri tem opiral na oba vikarja; to sta bila Francisco Morán in Casimiro Morcillo (prim. José Luis Alfaya Camacho, *op. cit.*, pog. *La diócesis en el exilio*, str. 197–247).

Leta 1938 je bil g. Casimiro imenovan za generalnega vikarja, leta 1943 pa za madridskega pomožnega škofa. Leta 1955 je postal nadškof v Zaragozi, umrl pa kot nadškof Škofije Madrid - Alcalá.

^[18] María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956, str. 6.

^[19] Santiago Escrivá de Balaguer, RHF, T-07921, str. 2.

^[20] *Prav tam*, str. 31.

[21] Ramona Sánchez-Elvira, RHF, T-05828, str. 5.

[22] Santiago Escrivá de Balaguer, RHF, T-07921, str. 31.

[23] María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956/2, str. 4.

[24] *Prav tam*, str. 5.

[25] AGP, P01 1978, str. 1099.

[26] V nekem pismu iz avgusta 1940 Jožefmarija nekoliko začuden sprašuje po zdravju svoje matere: ***Kaj pomeni tisto, da naj bi babica imela krvav kašelj? Povedala mi je ona sama po telefonu, pa nisem dobro razumel*** (Pismo iz Leóna članom Dela v Madridu, EF-400806-1). O tem dogodku avtor ni našel dodatnih podatkov.

[27] ***Kako je z babico?*** sprašuje Jožefmarija v pismu 14. aprila (Pismo iz Vitorie članom Dela v Madridu,

EF-410414-2). Prim. tudi: Francisco Botella Raduán, RHF, T-00159/1, str. 111. K temu dodaja dr. Juan Jiménez Vargas: »Pomembno je povedati, da je oče zapustil Madrid, da bi vodil duhovne vaje za duhovnike iz Léríde, ker sva mu zdravnika – Alfredo Carrato in jaz – zagotavljala, da se ni bilo bati resnejšega zapleta glede bolezni njegove matere in da nikakor ni bilo pričakovati smrtne nevarnosti. Našega očeta to ni preveč prepričalo, vendar je odšel zaradi gotovosti, s katero sta mu stanje opisala zdravnika« (RHF, T-04152-VIII, str. 22).

[28] Prim. Laureano Castán Lacoma, v: *Testimonios ...*, op. cit., str. 105–107.

[29] Prim. *Pismo* 8. 8. 1956, št. 45.

[30] *Prav tam*. Jožefmarija je kljub mnenju zdravnikov imel občutek, da »je stanje njegove matere resno« (Juan Jiménez Vargas, *Sum.* 6713).

[31] Pismo iz Léríde msgr. Casimiru Morcillu Gonzálezu, EF-410420-1.

[32] Santiago Escrivá de Balaguer, RHF, T-07921, str. 32.

[33] *Pismo 8. 8. 1956, št. 45.*

[34] O tem: prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 518; in Pismo iz Madrida v zahvalo Juanu Antoniu Cremadesu Royu, EF-410430-1.

[35] María Dolores Fisac Serna, RHF, T-04956/2, str. 8.

[36] Prim. Santiago Escrivá de Balaguer, RHF, T-07921, str. 32. Zapisnik o pogrebu: *Registro Civil de Madrid, Sección 3, Tomo 218*, str. 301.

[37] Pismo iz Madrida Joséju Ibáñezu Martínu, EF-410430-2 (n. p. v s. – naj počiva v slavi). V nekem drugem pismu pa: ***Moja mati mi je veliko pomagala pri mojem skromnem duhovniškem delu. Zato je ta***

***ločitev še težja ... in še bolj polna
tolažbe, kajti Bog, naš Gospod, ji je
že poplačal. Môli zanjo*** (Pismo iz
Madrída Isidoru Martínu Martínezu,
EF-410430-3).

[38] Prim. *Smrt gospoda Joséja*, 1.
knjiga, III. poglavje.

[39] José Luis Múzquiz de Miguel, RHF,
T-04678/1, str. 21.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/1-babicina-smrt/](https://opusdei.org/sl-si/article/1-babicina-smrt/) (11. Feb.
2026)